

Position paper

KNMG: toetsingspraktijk euthanasie op onderdelen verbeteren

De KNMG is ingenomen met de bevindingen van de onderzoekers waar het gaat over het handelen van artsen in de euthanasiepraktijk, alsmede de conclusie dat er geen aanwijzingen zijn voor een hellend vlak. De KNMG constateert tegelijkertijd met zorg dat de onderzoekers hebben vastgesteld dat de toetsingspraktijk op onderdelen verbeterd moet worden.

De KNMG vraagt bij de evaluatie van de Euthanasiewet aandacht voor de volgende onderwerpen:

UTRECHT
20 september 2013

REFERENTIE
13-53221

- De toetsingspraktijk
- Professionele standaard
- Niet geheel opgehelderde rechtsvragen
- Toezicht op de praktijk van de toetsingscommissies
- Voltooid leven / art. 294 uit Wetboek van Strafrecht

- **De toetsingspraktijk**

De uitspraken van de regionale toetsingscommissie euthanasie (RTe) zijn van grote betekenis voor de interpretatie van de in de wet globaal geformuleerde zorgvuldigheidseisen. Het is van belang dat artsen en anderen eenvoudig en accuraat kennis kunnen nemen van deze uitspraken. Dit is, zo hebben de onderzoekers vastgesteld, helaas niet het geval. Artsen en het publiek kunnen vrijwel onmogelijk op de hoogte raken van de actuele 'jurisprudentie' van de toetsingscommissies. De KNMG vindt dat uitspraken van de toetsingscommissie voor iedereen toegankelijk moeten zijn. De toetsingscommissies dienen een 'code of practice' op te stellen die wordt gepubliceerd en onderhouden. Zo'n 'code of practice' bevordert bovendien de noodzakelijke, en thans op onderdelen ontbrekende, onderlinge afstemming tussen de toetsingscommissies en consistentie in aanpak en oordeelsvorming.

- **Professionele standaard**

De standpunten en richtlijnen van de beroepsgroep en wetenschappelijke verenigingen maken onderdeel uit van de professionele standaard van artsen. Zij vormen daarmee het kader waarbinnen artsen, zoals de onderzoekers ook constateren, kunnen handelen, inclusief situaties waarin sprake is van levensbeëindiging op verzoek of hulp bij zelfdoding. Deze richtlijnen en standpunten van de beroepsgroep worden door de (tucht)rechter gerespecteerd en gehanteerd. Zij vormen ook een maatstaf voor de toetsingscommissies. Dit is anders wanneer de professionele standaard strijdig zou zijn met wettelijke normen, ingaat tegen wettelijke- of andere hogere normen.

De KNMG constateert dat toetsingscommissies het belang en de (ook juridische) status van de professionele standaard bij gelegenheid in twijfel trekken en daarmee voor rechtsonzekerheid zorgen. De KNMG vindt daarom dat er een evaluatie dient te komen hoe toetsingscommissies omgaan met de professionele standaard.

- **Niet geheel opgehelderde rechtsvragen**

De onderzoekers concludeerden dat er nog een aantal niet geheel opgehelderde rechtsvragen is, zoals; ‘Wat is de betekenis van de schriftelijke wilsverklaring als de patiënt, bijvoorbeeld bij een snelle verergering van het ziekteproces of voortschrijdende dementie, wilsonbekwaam is geworden?’. Wat betekent dit voor de consultatie? Een ander belangrijk punt is, zo vragen ook de onderzoekers zich af, of de Wtl van toepassing is wanneer wordt gekozen voor palliatieve sedatie in combinatie met euthanasie. De KNMG vindt dat er helderheid moet komen ten aanzien van onopgehelderde rechtsvragen.

UTRECHT
20 september 2013

- **Toezicht op de praktijk van de toetsingscommissies**

De KNMG heeft geconstateerd dat het ontbreekt aan toezicht op de praktijk van toetsingscommissies en, in het verlengde hiervan, het gebrek aan mogelijkheden om geschillen over uitspraken in voorkomende gevallen voor te leggen aan een met rechtseenheid belaste onafhankelijke instantie. De KNMG vindt dat het toezicht op de toetsingscommissies moet worden veranderd en verbeterd, en er moet een onafhankelijke instantie een geschillenprocedure worden ingesteld.

REFERENTIE
13-53221

- **Voltooid leven / art. 294 uit Wetboek van Strafrecht**

De KNMG vindt het problematisch als art. 294 uit het Wetboek van Strafrecht wordt geschrapt. Dit holt de euthanasiewet uit. Burgers kunnen dan kiezen tussen een route waar artsen een rol hebben en een route waarin zij zelf het besluit nemen. Daardoor valt te verwachten dat er geen beroep meer op de euthanasiewet wordt gedaan. Het is voorstelbaar dat de eenvoudigste weg naar de dood zal worden gekozen.

KNMG dé artsenorganisatie van Nederland

De landelijke artsenfederatie KNMG (Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst) behartigt de belangen van meer dan 53.000 artsen en studenten geneeskunde. Dit werk voeren we uit in nauwe samenhang met de zeven federatiepartners (KAMG, LAD, LHV, NVAB, NVVG, OMS, Verenso) van de KNMG. De KNMG maakt zich sinds de oprichting in 1849 sterk voor de kwaliteit van de beroepsuitoefening en de volksgezondheid. De federatie richt zich op dossiers die de verschillende beroepsverenigingen overstijgen en dus voor alle artsen relevant zijn.

Contactpersonen KNMG:

Beleidsadviseur Eric van Wijlick, tel. 030-28 23 790 of adviseur public affairs Mark van den Anker, tel. 030 – 28 23 374

Bijlage: KNMG reactie op het Sterfgevallenonderzoek en de tweede evaluatie Wtl gericht aan de minister van VWS op 6 maart 2013.